

JAARVERSLAG 2011

TITUS BRANDSMA MUSEUM

MISSIE

Het Titus Brandsma Museum is een jong museum met een religieus-historische thematiek. Het wil dé museale plaats zijn waar het veelzijdige en veelbewogen leven van pater Titus Brandsma O.Carm. wordt gepresenteerd. Naast een historisch beeld besteedt het museum aandacht aan de hedendaagse betekenis van de principes en levensovertuiging van pater Brandsma.

De brede toepasbaarheid en voorbeeldfunctie van Brandsma's principes in tal van aspecten van het moderne leven wordt museaal verwerkt in thematische exposities (wisselexposities) over spiritualiteit, onderwijs, journalistiek, oecumene, kunsthistorie, etc.

Het museum schenkt tevens aandacht aan de traditie en cultuur waaruit Titus Brandsma voortkwam, te weten de provincie Fryslân in diverse facetten en het geloofsleven van de Friezen, in de meest brede zin van het woord. Dit concept biedt uitgangspunten voor uitbouw en differentiatie.

Voor Bolsward en omgeving is het museum een herkenbare plek, waar altijd een

bijzondere expositie te zien is en regelmatig een verdiepend evenement (lezing, educatief programma) plaats vindt. Het museum wil een verbindend element zijn in het cultuurhistorische aanbod binnen de stad Bolsward. Het Titus Brandsma Museum is een gastvrij museum met goede publieksvoorzieningen.

UITVOERING

Doorlopend vindt onderzoek plaats over diverse objecten: van de geschiedenis van een object, t.b.v. registratie, wisselexposities, publicaties. Resultaten van onderzoeken worden bekend gemaakt (expositie, publicatie, website, vakblad, etc.)

De 'producten' die het Titus Brandsma Museum aan het publiek aanbiedt, bestaan uit een vaste expositie 'Hier sta ik voor, hier ga ik voor' over leven en werken van Titus Brandsma), een wisselexpositie, rondleidingen/inleiding en speciale activiteiten (lezing, concert). Een gevarieerd aanbod, waarmee gepoogd wordt een breed publiek te bedienen.

Het Titus Brandsma Museum heeft de vaste expositie als basis van het museum, ondergebracht op de begane grond.

De wisselexposities worden gehouden in de naastgelegen zaal van het documentatiecentrum voor RK Friesland, waarmee het museum nauw samenwerkt. Ook worden er exposities georganiseerd in de ruimte op de eerste etage van het museumgebouw.

Het museum is 's middags geopend van 1 april tot medio november van dinsdag tot en met zaterdag. Buiten deze vaste tijden is het museum op afspraak geopend voor groepen bezoekers, eveneens tijdens de sluitingsperiode in de winter.

ACTIVITEITEN IN 2011

Op 5 april 2011 opende het Titus Brandsma Museum haar deuren weer na de winterstop. De Stichting Titus Brandsma Museum bestond in 2011 tien jaar.

KRO/RKK had via internet begin 2011 een project op Twitter gestart, waarop via zogenoemde 'tweets' Titus Brandsma postuum berichten op het internet plaatste over het laatste halfjaar van zijn leven: van het moment van zijn arrestatie op 19 januari 1942 tot aan zijn dood op 26 juli 1942. De pagina van Titus op Twitter is: <http://twitter.com/PaterTitus42>. Vanaf de website van het Titus Brandsma museum was een link opgenomen naar de Twittpagina van Titus Brandsma. Ruim 1.100 zogenoemde 'volgers' hadden de

tweets van Titus gelezen en erop gereageerd.

De nieuwe wisselexpositie in 2011 kreeg als titel 'Titus Brandsma kunstzinnig. Een internationaal ensemble'. De expositie toonde hoe sterk Titus Brandsma tientallen jaren een uiteenlopende en groeiende groep kunstenaars, ook internationaal, heeft aangesproken en dat is blijven doen. Titus spreekt tot de verbeelding, letterlijk en figuurlijk. Die letterlijke 'verbeelding', internationaal, vormde dit keer het thema van de expositie. In vele Europese landen maar ook daarbuiten (de USA, Canada, Zuid-Amerika, Indonesië, Afrika en Australië) bevinden zich fraaie bronzen, stenen en houten kunstwerken, kleurrijke muurschilderingen, olieverven, iconen, glas in loodramen etc. met Titus Brandsma als onderwerp.

Deze expositie toonde naast tientallen foto's van kunstwerken via een veertigtal objecten een mondiaal beeld van die kunstzinnige verbeelding. De expositie kwam tot stand dankzij financiële bijdragen van de stichtingen Sint Anthony Gasthuis, Het Weeshuis en Hendrik Nannes & Catrijn Epes en de gemeente Súdwest-Fryslân.

Museumliefhebbers, vrijwilligers en Vrienden van het Titus Brandsma museum hebben in juni enkele prachtige en inspirerende dagen mogen beleven tijdens het bezoek van de prior-generaal van de Karmelieten uit Rome, prof. dr. Fernando Millán Romeral O.Carm aan Fryslân. Millán Romeral is een kenner van Titus. Hij was door het museum uitgenodigd om in het kader van de expositie 'Titus Brandsma Kunstzinnig, een internationaal tableau' naar Bolsward te komen en een lezing te geven. De Engelstalige lezing 'The international presence and meaning of Titus Brandsma' werd simultaan vertaald voor de in groten getale opgekomen aanwezigen. Daarom was uitgeweken naar de naast het museum gelegen St. Franciscuskerk.

Fernando Millán Romeral benadrukte hoezeer hij tijdens zijn vele internationale reizen had ervaren dat elke Karmeliet in de wereld Bolsward kende als de stad waar pater Titus was geboren. Hij liet legio voorbeelden de revue passeren waaruit voor ontelbaar velen overal ter wereld blijkt hoe bijzonder Titus is geweest, welke goede dingen hij heeft gedaan, maar tegelijkertijd hoe 'gewoon' en goed Titus is gebleven, zelfs tot aan zijn dood. De regionale media (kranten, tijdschriften, radio en TV)

besteedden aandacht aan het bezoek van de prior-generaal aan Fryslân.

Op 27 juni en op 1 oktober werden lezingen gehouden in het kader van deze expositie. Op 27 juni gaf emeritus hoogleraar dr. Joan Hemels (Universiteit van Amsterdam) een lezing over 'De actualiteit van Titus Brandsma als voorvechter van de persvrijheid'. Op zaterdag 1 oktober 2011 deelden pater Constant Dölle O. Carm en drs. Tjitze T. Tjepkema de aanwezigen in hun persoonlijke verhalen als 'Getuigen van Titus Brandsma' en vertelden hoe belangrijk Titus in hun leven is geweest.

BEZOEK

In 2011 heeft het Titus Brandsma museum 1289 bezoekers mogen begroeten, zowel bij de exposities als bij de lezingen die in het kader van de tijdelijke exposities zijn gehouden, een toename van 5%. De maanden april en juni waren topmaanden (37% van de bezoekers). De tendens dat donderdag een echte museumdag wordt ten koste van de zaterdag, is versterkt zichtbaar geworden. Een deel van de bezoekers stelt het op prijs om met de gastheren en gastvrouwen van het museum na te praten over de opgedane indrukken. Veelal nuttig men hierbij een kopje koffie of thee in het museumcafé. Ook bezoeken regelmatig groepen het Museum, die worden rondgeleid door enthousiaste rondleiders. Getuige de vele positieve reacties uit het gastenboek wordt dit door menig bezoeker op prijs gesteld.

VRIJWILLIGERS

De basis van het Titus Brandsma Museum wordt gevormd door ruim 45 vrijwilligers, zonder wie het museum niet zou kunnen bestaan. De vrijwilligers bekleden verschillende functies en vervullen diverse taken, van gastheer/gastvrouw en rondleider tot meewerken aan het realiseren van de wisselexpositie. Om de onderlinge banden aan te halen is voor de vrijwilligers op 18 september 2011 een uitstapje naar Den Bosch georganiseerd.

Jaarverslag 2011
Stichting Titus Brandsma Museum

In april en oktober 2011 moesten we met pijn in ons hart afscheid nemen van vrijwilligers Hans Claus en Theo Lotstra. Hun verlies werd getalsmatig gecompenseerd door zes nieuwe vrijwilligers.

BESTEDING VAN MIDDELEN

Dankzij het initiatief van de Gemeente Bolsward om ons pand op de monumentenlijst van de gemeente Bolsward te plaatsen kan het Titus Brandsma Museum profiteren van subsidie voor het herstel van de fundering van de achtergevel en van de koffieruimte. Dankzij een subsidie van het Skanfonds kon het kantoor worden ingericht met nieuw meubilair en een nieuwe computer met printer.

OMGANG MET STAKEHOLDERS

Jaarlijks brengt het museum een of meer edities uit van de nieuwsbrief Van Brandsma's Erf. In editie nummer 8 werd aandacht besteed aan de expositie, het bezoek van de prior-generaal van de Karmelorde, de lezingen en aan de restauratie van de jas van Titus Brandsma.

VERANTWOORDINGSVERKLARING

Het Titus Brandsma Museum onderschrijft de principes van de Code Cultural Governance, waarbij Culturele instellingen op verschillende manieren invulling geven aan good governance : goed bestuur, adequaat toezicht en transparante verantwoording. De structuur die het Titus Brandsma Museum hierbij hanteert is het zogenoemde Bestuur + Directie model. Hierbij wordt het beleid vastgesteld door het bestuur en zijn de overige aspecten van het bestuurlijk proces in handen van de directeur.

Het bestuur bestond in 2011 uit de heer S.A.M. de Ree (voorzitter), mw. J. Hettinga-Bergsma (secretaris), de heer J. Brouwer (penningmeester), de dames M. van der Meer-Sweijen (tot 1 juni 2011) en D. Boermans-De Boer (vanaf 1 juni 2011) en de heren E.J.M. Brandsma (tot 31 december 2011) en S.S.M. Huitema.

De directie werd gevormd door de heer Tj.T. de Jong.

GELDMIDDELEN: WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2011

Omschrijving	2011	2010
Netto - omzet: oa entreegelden	5461	3449
Overige bedrijfsopbrengsten	48429	5814
Financiële baten en lasten	671	491
Ontvangsten	54561	9754
Afschrijvingen	8467	7525
Overige personeelskosten	2366	809
Huisvestingskosten	11934	-7035
Kantoorkosten	2729	3318
Algemene kosten	11762	6191
Kosten	37258	10808
Resultaat	17303	-1054

Bijzonder: in 2011 mochten wij een erfenis ontvangen van ad € 34.537,--
Deze bijdrage is opgenomen onder overige bedrijfsopbrengsten. Onder algemene kosten zijn onze tijdelijke exposities verantwoord.